

Forrás: <http://lazarbibi.blog.hu/>

Elektronikus Mérőkészülékek Gyára (EMG) története

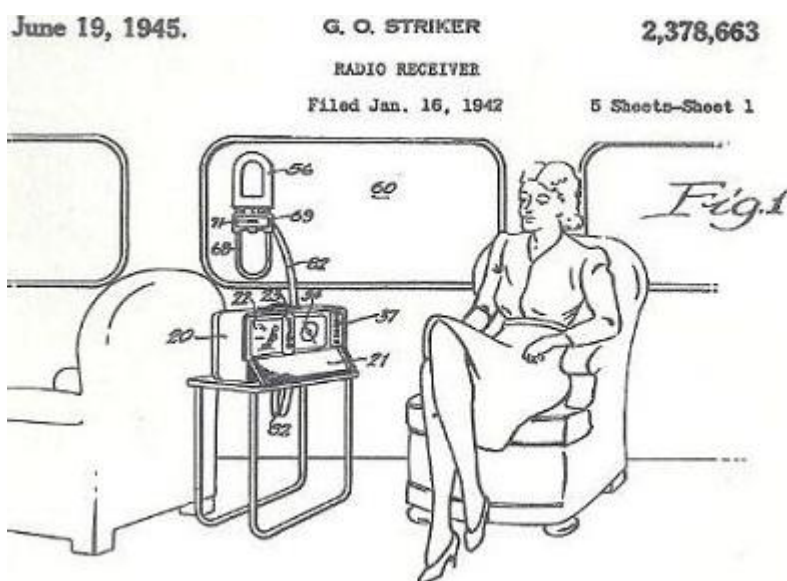
Bizony volt egy ilyen gyárunk is, aminek a történetét részletesen elolvashatjuk az emg.hu oldalon, de egy rövidített verziót, és néhány plusz gondolatot, főleg az előzményekről, és a tanulságokról itt is megtalálhatunk. A cég közel 40 éves története során, nem kapott akkora publicitást, mint az ORION, vagy a VIDEOTON. Termékei alapján ez érthető is, de ez nem von le semmit az értékéből.

1939-ben az Orion Rádiógyárba jelentkezett egy fiatal lengyel menekült, híradós tiszt Tyczynszki Zsigmond, aki a minőség ellenőrzés vonalán kezdett tevékenykedni. Ekkor az Orion gyár Európa egyik legjobb cége volt, termékei teljesen egyenértékűek voltak a Philips, Siemens vagy Telefunken készülékekkel. Rögtön a háború kezdetekor nehézségek jelentkeztek a hazai gyárak műszer ellátottsága terén. A meglévők jórészt amerikaiak voltak, ezeknek a javítására és lemásolására jelentkezett emberünk, amely tevékenységet egy jól álcázott laborban végezte. 1944 telén az utolsó pillanatig folytak a munkák, majd a harcok elvonultával pincéből előbújt emberek, víz alatt álló raktárakból kimentett alkatrészekkel, ma már szinte elképzelhetetlen lendülettel élesztették újra a gyárat. Nélkülöztek, de zokszó nélkül vállalták a túlórázást, éjszakázást. Persze akkor ezek a körülmények általánosak voltak, és nem zavarták a szomszédos Izzó épületében dolgozó Dr. Bay Zoltánt és társait sem abban, hogy rengeteg fejtörés, és munka után egy speciálisan átalakított katonai radar segítségével (elsőként) radarvisszhangot kapjanak a Hold felületéről. Detektálva az elképzelhetetlenül kicsiny, 1-nél rosszabb jel-zaj viszonyú jelet, meghatározták a Föld-Hold távolságot. Ez bizony nem a szilícium-völgyben történt, hanem a Váci úton, ahová akkortájt a munkatársak nem Porsche turbón jártak, hanem gyalog.

1945 februárjában már az egész laboratórium a szovjet igények szerinti műszerprogram megvalósításán dolgozott. 1946 februárjáig az Orion és az Izzó együttesen 10 műsértípust

dolgozott ki, ezek teremtették meg a nagy tömegű jóvátételi szállításnak az alapjait, amelyek 1945 és 1948 között fedezték a Szovjetunió igényeit. A gyártás ekkor már ezres darabszámban folyt, a szükséges alkatrészbázist a háború előtről származó, épen maradt készlet képezte, ami hamar kimerült. Kereskedőket küldtek szovjet segítséggel a háborús készletek felkutatására, ami főleg az amerikai hadsereg által felhalmozott és Európában hátrahagyott elképesztő mennyiségű fémház elektroncsövekből, és egyéb alkatrészekből állt. Majd másfél-két évtizedig kitarzott ez az anyagkészlet. Mindezek azonban csupán az EMG kialakulásához vezető történelmi előzmények. A cég ugyanis egy konkrét személyiség ötlete alapján, és kitartó, makacs, áldozatos szervező munkája során jött létre, hogy azután ugyanez a cég perbe fogja, börtönnel fenyegetse azt, akinek a létét köszönheti. Ő volt Striker György.

Emberünk gyermekkorától a rádióhullámok szerelmese volt, de a sors úgy hozta, hogy Amerikában kellett neki szerencsét próbálnia. 1938 szeptemberében a felhőkarcológok tövében járkal munka után. Azzal utasították el a fiatal tehetséges európai fizikust, hogy maga nem érti az amerikai áramköröket. Hosszú keresgélés után némi szerencsével azonban sikerült neki elhelyezkednie egy műszer szervizben. Kemény tanulással és éjjel-nappali munkával megismerkedett az új amerikai technikával. Barátságot kötött az összes előforduló műszerrel, eleinte gúnyolódások, később már szakmai sikerek közepette. Egy szép napon új igény érkezett a céghez. Korszerűsíteni kellett egy korábban széles körben használt, nagy méretű és nehézkes hazugság vizsgáló készüléket. Striker György segítségével ez szenzációsan sikerült, és a poligráfnak nevezett szerkezet lényegesen kisebb mérettel, és korszerűbb tulajdonságokkal igen népszerű lett az elkövetkezendő években Amerikában. A tulaj eldicsekedett kiváló szakemberével ivócimborájának, a Zenith Radio elnökö-vezérigazgatójának, az pedig elcsalta Striker Györgyöt a Zenithez, kedvezőbb fizetéssel. Rögtön első munkája egy különleges rövidhullámú világvevő tervezése volt. A háború szétszórta a világ minden tájára az embereket, hogy tudják tartani egymással a kapcsolatot, csak a rövidhullám jöhetett szóba. Ráadásul olyan vevőt kellett tervezni ami repülőben, hajóban, autóban egyaránt jól működik. A feladat nem volt egyszerű, hiszen a fém szerkezetek leányékolják a vételt. Striker úr rájött, hogy ezen járművek fém ablakának széle keretantennaként működik, és megfelelő illesztéssel komoly nyereség érhető el vele. Megszületett a CLIPPER nevezetű készülék, amelyet évtizedekig gyártottak nagy sikerrel.

Legutoljára a pénzbedobós tv problémájával foglalkozott a Zenithnél, amikor európai látogató érkezett a céghez. Az Orion vezető beosztású munkatársa, Wohl Hugó járt tanulmányúton arrafelé és gyorsan összebarátkoztak. Wohl meghívta Strikert az Orionba, vezető beosztást ajánlva neki. György nehéz döntés előtt állt, de baloldali beállítottsága, és az onnan kecsegtetőnek tűnő kilátások, na meg szíve haza húzta. Kevesen értették meg, hogy a rendkívül energikus, menedzser alkatú fizikus az itthoni viszonyok alakulásában és a felkínált állásban látta meg a nagy lehetőséget. Az élet túlnyomó része őt igazolta, de amint tudjuk a hazai fejlődés útja, az elképzelésekhez képest kicsit másképp alakult.

Striker György tehát 1948-ban hazatelepült, és belépett az Orionba, ahol éppen a Szovjetek által felmondott jóvátételi szerződés miatt nagy gondok adódtak. A gyár nyakán maradt műszerek eladásával bízták meg az újdonsült értékesítési vezető Strikert. A feladat teljesítése közben sikerült felmérnie a piacot, és új barátokat szereznie. A műszerprogram érdekében folytatott propagandáját hatalmas intenzitással csinálta, ami eredménnyel is járt. Vas Zoltán, a Tervhivatal akkori elnöke ráharapott ötletére, és 1950-ben az Orionban egy értekezlet keretében bejelentette a leendő műszergyárat, és kiutalta telephelynek a Baeder (volt) szappangyárat. Az új cég főmérnökének pedig kinevezte Striker Györgyöt, aki munkatársként azt visz magával az Oriontól, akit csak akar. Az új vállalatot Elektronikus Mérőkészülékek Gyárának nevezték el. Az alapító okirat kelte: 1950. július 7.

A költözés akkortájt úgy nézett ki, hogy odaállt az Orion elé egy gumikerekű stráfkocsi két lóval, aztán a munkatársak, akik akkor éppen hárman voltak, felpakolták a hat darab asztalt, meg a műszerek dokumentációit. Megkezdődött az EMG élete, nem mindennapi körülmények között. A Baeder tényleg szappangyár volt, a falakból áradt a rózsaiilat, és egyéb sokféle szag, ami beleivódott a ruházatba. Ez munkába menet a villamoson is érződött. Hosszú évek múlva, amikor az EMG már elköltözött, akkor derült ki, hogy a volt tulaj az államosítás elől egy titkos üregbe roppant értékű nyersanyagot falaztatott be. Volt azonban más gond is, a régen itt gyártott fehérje alapú termékek miatt elszaporodtak az élősködők is, például a patkányok. Ezt a kérdést hosszas szenvedés után végül egy házimacska oldotta meg. Az épület sem volt ideális, valószínűleg valamikor inkább társasháznak készülhetett, ráadásul itt helyeztek el néhány frissen államosított kisüzemet. A részeket betűjelöléssel különítették el egymástól pl: a Zelenka László Műszeripari Vállalatot "Z" telephelynek hívták.

A munkatársak helyzete a gyárban egy külön történet volt. A Philipstől és a Siemenstől többen átjöttek, és a belügyi szervek is mindig segítőkészek voltak. Ez azt jelentette, hogy a céghez irányítottak olyan személyeket akik valamilyen szempontból akkortájt kifogás alá estek, de szakképzettségük a gyár céljai szempontjából kedvező volt. Pl. volt katonatisztek, kalandos múltú személyiségek. Főképp betanított munkára a céghez hatóságilag irányított nődolgozók két abszolút véglelet képviseltek. Egy részük a feloszlott apáca rendekből került oda, mások pedig a megszüntetett nyilvánosházakból. Ez utóbbi hölgyekkel elég sok probléma adódott, főleg a túlóránál panaszkodtak a bérükre és az előző munkahelyük fizetésére hivatkoztak. Striker György hirdetést is adott fel a Rádiótechnikába, hogy ügyes kezű amatőrökből verbuváljon új munkaerőt. Propagandára még a Budapesti Ipari Vásárt is felhasználta. Az Orion standján csalogató kérdőívet tett ki egy állásajánlással, ami mellett egy szabályozható fordulatszámú ventilátor volt, aminek egy bizonyos sebességnél állni látszottak a lapátjai. Ezt a jelenséget kellett meg magyarázni. A toborzás sikeresnek bizonyult, mert így kerültek a gyárba olyan szakik, akik a látszólag megoldhatatlannak látszó problémákra is mindig rendelkeztek egy ötlettel. A fizetés bizony elég kevés volt, ezért aki nem vonzódott a szakmához, az nem maradt sokáig.

Első feladat a korábban az Orionban kifejlesztett műszerek tömeggyártása volt. Ehhez a feladathoz fel kellett nőni, ezért egyszerre folyt a gyártás és a tanulás. A választék eleinte az Orion készülékeken alapult, majd később bővült a Striker György által Amerikából hozott eszközök másolataival. Legismertebbek voltak az ORIVOHM, ORISTROB, és ORIPONS műszerek. Az alsó képen is ebben a sorrendben láthatjuk őket.

A kristály gyártás is meg lett szervezve a Zenithnél szerzett tapasztalatok alapján, de később kiszakították, és a Gamma művekhez került. Felfutott a termelés, fejlődtek a munkatársak, bekövetkezett amitől tartottak, hogy kinövik a szappangyárat. Kijelölték az új telephelyet Sashalmon, már csak az építészeti tervek hiányoztak. Striker nem akart 2-3 évet várni erre, ezért elkérte az MMG terveit. Rekord idő alatt, már egy év múlva be lehetett költözni az új gyár egyes részlegeibe, bár nem éppen paradicsomi állapotok uralkodtak, de szép fokozatosan haladt a költözés, és a termelés sem állt le csak rövid időre.

Striker azért jött haza, hogy a szocializmust építse, és ezt komolyan is gondolta. Sajnos mivel Amerikából érkezett, nem mindenki hitt neki. Akkoriban könnyen kémnek nézték az embert, és ezt ő is érezte, mint sokan másoknak neki is ellenszélben kellett dolgoznia. Ezért is sietett az új gyárral, aminek mindene volt csak igazgatója nem. Akkortájt a szakmai/politikai hányados a kellenél jobban meghatározó volt, lényeg hogy lett egy, de nem sokáig, és 1951 januárjában már a másodikat nevezték ki. A fiatal üzemben sajnos a létszám 80%-a betanított munkás volt, és a maradékból is a volt rádióamatőrök értek el szép eredményeket, és ők voltak a legkreatívabbak. 1952 márciusában már a harmadik igazgató érkezett, aki viszont 56-ban ismeretlen helyre távozott.

Az elektronikai és termelési problémák lassan elenyészővé váltak a politikai csatározások közben. Elképesztően primitív ügyekkel próbálták a főmérnököt besározni. Azon szervek és személyek akik Strikerrel szembekerültek, nem jól mérték fel az erőviszonyokat. Ő hallatlanul energikus világlátott ember volt, aki az amerikai farkastörvényeken edződött, ráadásul a baloldali politikai mozgalmakban már évek óta ténykedő, ezek eszközrendszerét, módszereit és nyelvezetét kitűnően ismerő meggyőződéses baloldali ember volt. Villámgyors, logikus észjárása, sokat kifogásolt gunyoros, szarkasztikus modora rendkívüli előnyöket biztosított számára a legtöbbször csak dobálózó, iskolázatlan ellenfelekkel szemben. Striker György viszonya nagyon rossz volt a helyi pártszervekkel, beosztottjai viszont nagyon szerették. Bekövetkezett a tragikus Standard-per és társai időszaka. Ennek lényege az volt, hogy bizonyos emberek kiszivárogtatják a világraszóló magyar eredményeket az imperialistáknak. Az EMG-nek is volt ilyen pere, és természetesen Strikert vádolták meg. A vállalattól a negyedik igazgatóval együtt menesztették.

Az EMG a per után szerencsés volt, mert rátermett, erős akaratú vezetőt kapott. Működése alatt a vállalat sokat fejlődött, de ha úgy alakult vissza is lépett egyet. Egészében véve sikeres évek következtek. Pár száz főről 2500-ra növekedett a létszám. 1957-ben nukleáris és

mikrohullámú készülék profillal bővült a gyártási program. 1960-ban az orvoselektronikai készülék profil is növekedett, és 1961-ben megindult a teljesen tranzistorizált készülékgyártás. A szürkeállomány szaporodása is igen jelentős volt, de sajnos erre a gyárra is jellemzőek voltak a szocialista anomáliák, mint például egyes munkaerők parkoló pályán tartása, másoknak meg a kiszigerelése. Nem mindig a legjobb szakember kapta a legtöbb fizetést, a mérnökök pedig abszolút nem voltak megbecsülve. Ők voltak a legolcsóbb, leguniverzálisabb, mindenre használható és kihasználható munkaerő, aki ráadásul tartja a száját, és örül ha az áramköreiben turkálhat. Sajnos még az igazgató sem volt mindig képben, egy tv műsorban kifejtette, hogy valójában apró alkatrészek összeszerelésével foglalkoznak, és legjobb munkaerejének egy maróst tekintett.

A szekér azért haladt tovább, és egészen jól mentek a dolgok. A cég egyre nagyobb megrendeléseket kapott, egyre több profil lett az általános műszereken kívül. 1960-tól Antonov orvosprofesszor elektronikai programját is elkezdték orvosi műszerek formájában megvalósítani, de később ezt a szellemi tőkét egy tollvonással átirányították a MEDICOR kötelékébe. A fejlesztő mérnökök kis csoportja már 1962-től elkezdett foglalkozni a digitális technikával. Később egyre többen lettek, de a számítástechnikába első nekifutásra beletört a cég bicskája, és az elkezdett projekteket a VIDEOTON kapta meg.

Sokszor vádolták meg az EMG-t azzal, hogy ott nem műszerek fejlesztése, hanem külföldi minták másolása folyik. Igaz is meg nem is. A vezető világcégek (3-4 volt összesen) dolgozóinak munkakörülményei fényévekre voltak a magyar kollégáiktól. Addig amíg a Tektronix cégnél 1300 mérnök dolgozott egy oszcilloszkópon, addig az EMG-nél fénykorában is maximum 7-8. Egyébként a másolás csak akkor tekinthető szégyennek, ha nem sikerül. Ebben az időben minden kisebb cég ezt csinálta. A Tektronix házi múzeumában az EMG 1546-os típusú (baloldali kép) szkópja is ki van állítva. A cég egyik vezetője szerint a Magyarok egész tisztességesen koppintották le a terméküket.

Két három vezető cégen kívül úgyszólván az összes többi valamilyen szinten mindig másolásra kényszerül, mert nem győzi a nagyokkal a versenyt szellemi és anyagi kapacitással. Az ötvenes évek végén egy műszer lemásolása és gyártása közötti idő 2-3 évet vett igénybe, a hatvanas évekre 4-5 év lett, a nyolcvanas évek végére pedig nagyon hosszúra nyúlt. Ennek oka viszont nem a hazai szellemi kapacitás gyengesége volt, hanem az egységes csúcstechnológiai rendszer, és háttérpar hiánya. Az EMG eredendően a KGST-ben gondolkodott és nem piacra, hanem hiánygazdaságba dolgozott. Több olyan gond is nehezítette a működést, amit Striker nem láthatott előre. Ilyen volt az embargós műszerek

kacsringós beszerzése. Külföldön alapított kis cégeken keresztül, akik mindig tönkrementek és újra megalakultak, de az eszközeiket elárverezték, amiket már bárki megvehetett. Ebből viszont az lett, hogy a nagyon sok kézen átment dolláros árú vitatható haszonnak rubelért talált gazdára. A cég eredeti profilja eltorzult a kívülről diktált igények miatt. Egy idő múlva egyfajta megalománia kezdte vezérelni a megrendelőket. Egyre nagyobb, bonyolultabb IC-k százaival teletömött alkatrésztető tornyokat igényeltek. Ez volt a nagy berendezések korszaka. Az egyre speciálisabb mérőautomaták a megrendelőn kívül senkinek sem kelletek, és ami a nagyobb baj, ezek mellett elsorvadtak a hagyományos, a világ bármely pontján eladható termékek fejlesztése.

Közben kinevezték a 6. igazgatót is, aki enyhén gyorsította lejtmenetet. Pályafutása során egyszer látogatta meg a termelést, de azért magas kormány kitüntetéssel nyugdíjazták. Ekkor kezdődött a mérnökök elvándorlása is. Ehhez hozzájárult az új vezérnek az a terve, hogy mostantól nem tervezünk, hanem kutatóintézetektől vásárolunk terveket. Ezzel nagy gond nem volt, csak tízezer apró. Ezen eszközök gyártásba vitele közel annyi bajjal jár, mintha helyben fejlesztették volna. A dolgozók memorandumot is írtak a vezetésnek, amelyben vázolták a kialakult helyzetet, és az ebből kivezető reális lehetőségeket. A levél a kukában landolt. Mindezek ellenére voltak sikeres termékek ebben az időszakban is, például a szerszám gép vezérlések, és különböző mikroprocesszoros egyre intelligensebb műszerek. Jó üzlet volt például a nukleáris analízator mérőtorony, meg sem melegedett a késztermék már vitte is a vevő. Hogy hová? Természetesen sajnos Csernobilba.

Felmerülhet a kérdés az olvasóban, ha ilyenek voltak a körülmények, akkor miért maradt meg egyetlen mérnök is az EMG-ben? A válasz egyszerű, meg bonyolult is. A zavaró körülmények zöme nem EMG specifikus volt, az egész országra ez volt jellemző, akinek nem tetszett, választhatott másik rendszert, más bajokkal. Többen meg is tették. Az EMG-ben az évek során létrejött szellemi koncentrátum, az a 2-300 villamosmérnök, és egyéb magasan kvalifikált szakember olyan speciális szellemi adatbankot és szürkeállományt képviselt, amihez nem volt fogható az országban. Szakmai szempontból közel optimális közeg jött létre az alkotáshoz, leszámítva a szocializmus építésének sajátosságait. A fejlesztők zömmel munkájuk megszállottai voltak, hiszen azt végezték, amit legjobban szerettek. A vállalt vezetése elnézte a cégen belüli "fusizást", ami nem csak HI-FI erősítő építésből és javításból állt, hanem beletartozott például az első hazai digitális voltmérő fiókban való kifejlesztése. A Műgyetem sajnos tömegével termelte ki a menedzser szemlélettől mentes, szocreál elvárások szerint képzett mérnököket.

Mi lett a helyzet a kilencvenes években? A 40 éven keresztül felhalmozott tengernyi tudás, szakmai, tervezési, gyártási tapasztalat nem kellett a kutyának sem. A nemzetközi szerződések alapján jóhiszeműen legyártott, de ki nem fizetett, le nem szállítható vagy át nem vett, a határon át nem tuszkolható, senkinek el nem adható milliós értékű készáru, amellyel teli a raktár. Ennek eladását két kormány rendeletei is lehetetlenné tették. Az utolsó hivatalban lévő igazgató, elődeivel ellentétben pályáját a cégnél kezdte, tényleges gyakorlati szakember, a cég minden porcikáját ismeri. Helyzete viszont megváltozott, kutyaszorítóba került, mint a többi magyar nagyvállalat vezetője. A felgyülemlett csódtömeeggel nem tudott mit kezdeni. A cég maradéktalanul betöltötte feladatát, de új szerepe nem volt, vagy nem talált magának. Ehhez az is hozzájárult, hogy a vezetői gárda zöme szinte együtt öregedett meg a vállalattal. Az élesebb szeműek már adtak le vészjelzéseket, de nem hallotta meg senki. Az aktuális hatalom sem úgy viselkedett mint például Dél-Koreában, hogy minden áron megvédték a belső piacot és a nagy cégeket, mintha valakiknek az ellenkezője lett volna az érdekük nálunk.

A rendszerváltás előtti utolsó, Németh kormány 1989-től, előkészület és védővám nélkül rászabadította a magyar piacra a tőkés világ elektronikai termékeit. Drámaiak voltak a következmények. Az 1991-95 közötti években a magyar termelő ipar szinte teljesen leépült. Mintegy 1 millió ember munkahelye szűnt meg. Ma sem értem, hogy a magyar gazdaság történetének legnagyobb katasztrófáját miért övezi ilyen elnéző közöny. Ezt nem lehet a „balsors” -ra, idegen erők galádságára fogni. Ezt mi magunk értük el, ellentétben a szomszédos volt sorstársainkkal, akik megtalálták a lehetséges megoldások között a jobbat. Azóta több mint 20 év telt el és ez az 1 millió ember ma is hiányzik a termelésben foglalkoztatottak közül.

Nézzük mi történhetett volna ha (ilyen nincs persze). Talán a legreményteljesebbnek az Ericsson- EMG elektronikus telefonközpont gyártási együttműködés ígérkezett. Az 1990-ben kiírt magyar telefon tender előírta a pályázók részére a magyar gyártási kapcsolatot. A hazai telefonközpont gyártók mindegyike már foglalt volt valamelyik potenciális pályázó által (Siemens- Telefongyár, Northen Telecom-BHG). Az Ericssonnak magyar partner kellett. 1990 végén már aláírás előtt volt az együttműködési megállapodás, mikor az Ericsson váratlanul visszalépet és a Műszertechnika Szövetkezettel kötött megállapodást. Az igazgató kérte, hogy a leállított KGST exportra való tekintettel engedjék el, vagy ütemezzük át a termelési adó tartozást különös tekintettel a folyó tőkés exporttermelés, a munkahelyek egy részének fenntartása és az ígéretes befektetői lehetőségek miatt. Utólag, 1994-ben az akkor kikért cégek kivonatból tudta meg, hogy már 1990. október 17-én a bíróságnál volt az adóhivatal felszámolási kezdeményezése és még 1991 tavaszáig nem tudva a felszámolás kezdeményezéséről, szervezte az átalakulást. Talán az Ericsson előbb tudta meg a cég sorsát mint ő, és azért váltott partnert? További lehetőségek közül ígéretesnek a Hong-kong-i elektronikus pénztárgép és a Hewlett-Packard által leépített műszergyártás átvétele ígérkezett. A kapcsolatok sikerének általában feltétele volt az EMG gazdasági társasággá alakulása és az abban szerzett tulajdonosi hányad.

Az Elektronikus Mérőkészülékek Gyára mint önálló jogi személy 1991 augusztus 24-től megszűnt.

A felszámoló biztos első döntése az volt, hogy minden olyan anyagot, félkész és készterméket le kell selejtezni, amire érvényes szállítási szerződés nincs. Ez óriási megdöbbenést váltott ki mindenkiben, hiszen értékes termékekről volt szó. A leselejtezett készleteket a felszámoló kiárúsította. Egy CNC vezérlést, oszcilloszkópot, szignálgenerátort 1-2 ezer forintért lehetett venni! Ezekben az években szinte minden állami vállalat eladó volt. El lehet képzelni, hogy

ha egyszerre minden eladó, akkor milyen az ár? Az állami vagyon katasztrofális leértékelődése történt. A vállalat által korábban alapított Kft-eket a felszámolás nem érintette, az EMG tulajdoni hányadot olcsón kivásárolhatták, biztosítva ezzel tovább működési feltételüket. Közülük több ma is működik, némelyik átváltott más profilra. Egy-két esetben az adott kft. további működéshez elengedhetetlenül szükséges EMG vagyon apportálására is sor került. Volt ugyan egy eladás amikor a Celladam rákellenes szer kitalálója Kovács Ádám megvette az EMG-t. Hamar kiderült, hogy a vételárat nem tudja kifizetni, így a felszámoló a szerződést felbontotta. A folyó termelés a FUBA és Conrad kooperációk mellett egy sor új termék kifejlesztésével belföldi piacon próbált bázist szerezni. Az export jövedelmezősége a forint folyamatos erősödése miatt kritikussá, majd veszteségessé vált. A belföldi próbálkozások vásárlóerő hiányában csak korlátozottan voltak sikeresek. A felszámoló a működő vállalat eladásának reményében fenntartotta a termelést és a veszteséget vagyontárgyak eladásával pótolta.

Forrás: Sipos Gyula: Az EMG története (Rádiótechnika Évkönyv), K. Szabó Zoltán ([Az EMG alapítása, története](#))